Dosarul nr. 4r-1593/24 Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
4-23113004-02-4r-11042024 Judecător Victor SÎRBU

D E C I Z I E
în numele Legii

11 noiembrie 2024 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CHIȘINĂU
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Oxana ROBU
Judecătorii Vitalie BUDECI și Vladislav SCHIBIN

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de agentul constatator Alexandru CUIBAN, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 din 23 ianuarie 2024, în cauza contravențională intentată prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 052498 din 13.07.2023 în privința lui **FRUNZĂ Pavel** în temeiul art. 235 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 04.08.2023 până la 23.01.2024;
în Curtea de Apel Chișinău, din 11.04.2024 până la 17.07.2024 (în procedura judecătorului Elena COJOCARI), din 17.07.2024 până la 11.11.2024 (în procedura judecătorului Vitalie BUDECI).
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând temeinicia Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T :

1. Prin decizia agentului constatator al INSP - CUIBAN Alexandru, din 13.07.2023, FRUNZĂ Pavel a fost tras la răspundere contravențională și sancționat conform art. 235 alin.(1) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 12 unități convenționale cu 3 puncte de penalizare pentru faptul că la data de 13.07.2023, aproximativ ora 16.40, aflându-se în *****, str. *****exploata vehiculul care nu s-a asigurat că pasagerul nu a cuplat centura de siguranță, prin ce a încălcat prevederile pct. 11 lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere."

La data de 25.10.2023, FRUNZĂ Pavel a depus la INSP contestație împotriva deciziei agentului constatator menționate, solicitând anularea acesteia şi încetarea procesului contravențional. În motivarea contestației a indicat că, pasagerul avea centura de siguranță cuplată și procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit contrar prevederilor art. 443 Cod contravențional.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) nr. 5r-5026/2023 din 23 ianuarie 2024,* s-a admis contestația înaintată de FRUNZĂ Pavel. S-a anulat decizia agentului constatator din 13.07.2023 prin care lui FRUNZĂ Pavel ia fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 12 unități convenționale cu 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 235 alin.(1) Cod contravențional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 052498 din 13.07.2023.

S-a încetat procesul contravențional privind acuzarea lui FRUNZĂ Pavel de comiterea contravenției prevăzute de art. 235 alin.(1) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Alexandru CUIBAN, a declarat recurs*, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 din 23 ianuarie 2024, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurentul a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 din 23 ianuarie 2024 este neîntemeiată și urmează a fi casată, or instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

Invocă faptul că potrivit prevederilor art.374 alin.(2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Art.385 Cod contravențional, statuează că agentul constatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Totodată, în conformitate cu art. 440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 442 Cod contravențional, reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În contextul celor expuse, la constatarea încălcărilor pentru care se prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce mijloace de transport, agentul constatator pornește procesul contravențional, cu întocmirea actelor procesuale și desfășoară activitatea, de colectare și de

administrare a probelor privind existența contravenției. În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, întemeindu-și acțiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Subliniază faptul că agentul constatator, subsemnatul Alexandru CUIBAN, a respectat normele procesuale și materiale expuse, totodată a prezentat probele acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. FRUNZĂ Pavel.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind tardiv recursul declarat de agentul constatator Alexandru CUIBAN, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 din 23 ianuarie 2024, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1), pct. 1), lit. a) Cod Contravențional, judecând recursul, *instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este tardiv.*

În același context, potrivit art.468 alin.(1) și (2) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs și la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărâre este atacată.

Art.469 alin.(1) Cod contravențional, prevede repunerea în termen a recursului. Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

7. În speță, potrivit materialelor cauzei Colegiul constată că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 a fost pronunțată la data de 23 ianuarie 2024, recursul agentului constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Alexandru CUIBAN fiind înregistrat conform ștampilei de intrare la data de 23 februarie 2024 (a se vedea f.d.27-29).

Instanța de recurs menționează faptul că, copia Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 a fost expediată în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP prin intermediul poștei terestre (*****, str. Doina nr. 102) fiind recepționat la data de 30.01.2024 fapt confirmat prin semnătura aplicată pe avizul de recepție (a se vedea f.d. 25) însă cu toate astea recursul a fost depus cu încălcarea termenului de atac la data de 23 februarie 2024 (a se vedea f.d.27-29).

Astfel, se conchide că agentul constatator a cunoscut, sau, în virtutea obligațiilor sale de serviciu, trebuia să cunoască și să se informeze despre statutul dosarului contravențional la care a participat în calitate de agent constatator, precum și despre soluția pronunțată în prezenta cauză prin hotărârea primei instanțe. Mai mult, Colegiul reține că, de către agentul constatator nu a solicitat repunerea în termen, și careva argumente plauzibile în vederea motivării termenului omis, nu au fost invocate colegiului.

Nu există motive legale pentru ca instanța să repună recursul în termen. Nici recurentul nu a invocat motive plauzibile pentru care a depășit termenul de atac al Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 din 23 ianuarie 2024 și nu a prezentat probe concludente care ar servi drept temei de repunere în termen a recursului, agentul constatator nu a invocat nici un motiv care ar putea fi pus la baza restabilirii termenului de atac. Din materialele cauzei rezultă că, copia hotărârii a fost expediată în adresa agentului constatator fiind recepționată la data de 30 ianuarie 2024 recursul fiind depus abia la data de 23 februarie 2024, adică peste termenul de atac de 15 zile.

8. În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 23 februarie 2024, împotriva hotărârii pronunțate la 23 ianuarie 2024, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La caz, pertinentă speței este și jurisprudența CtEDO în cauza Avramenco contra Moldovei și Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statuat că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art.6 CEDO.

Din aceste considerente, instanța va aplica excepția tardivității formulării recursului și-l va constata ca fiind tardiv, or, conform art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din considerentul dat, Colegiul conchide că, recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, astfel că repunerea recursului în termen, de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CEDO (Ghirea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs, ori, instanța nici nu purcede la examinarea fondului recursului în contextul adoptării soluției de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil și nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, se conchide că, recurentul neîntemeiat a omis termenul pentru declararea recursului împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 din 23 ianuarie 2024 și din aceste motive recursul se respinge ca depus peste termen, cu menținerea fără modificări a Hotărârii instanței de fond.

9. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct. 1), lit. a), 474 Cod Contravențional al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Se respinge ca fiind tardiv recursul declarat de agentul constatator Alexandru CUIBAN, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 5r-5026/2023 din 23 ianuarie 2024, în cauza contravențională intentată prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 052498 din 13.07.2023 în privința lui FRUNZĂ Pavel în temeiul art. 235 alin.(1) Cod contravențional, și se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Oxana ROBU**

Judecătorii **Vitalie BUDECI**

Vladislav SCHIBIN